

Õiguskantsler

Teie 24.05.2018 nr

Meie 11.06.2018 nr 7-5/180800/1802663

Lapsehoiuteenus

Lugupeetud avaldaja

Palusite õiguskantsleril kontrollida Põlva valla tegevuse õiguspärasust Kauksi Lastehoiu tegevuse lõpetamisel. Allpool on selgitatud, kuidas saate ise oma õigusi kaitsta ja sedagi, et seda tüüpi vaidluses õiguskantsler seaduste järgi tulemuslikult sekkuda ei saa. Järelevalvet saab teha justiitsminister, kellele probleemi edastasime.

Edastasime Põlva Vallavolikogu 17.05.2018 otsuse „[Kauksi Lapsehoiu tegevuse lõpetamine](#)“ (otsus nr 1-3/19) Justiitsministeeriumile, et ministeerium saaks hinnata, kas otsuse kohta on vaja algatada haldusjärelevalve menetlus. Ühtlasi teavitasime ministeeriumile saadetud kirjast ka Põlva Vallavolikogu (vt lisa). Koos otsusega saatsime Justiitsministeeriumile ka Teie avalduse ([õiguskantsleri seaduse](#) ehk ÕKS § 25 lõige 4).

Kui justiitsminister leiab, et omavalitsusüksuse haldusakt või selle andmata jätmine on õigusvastane ja rikub avalikku huvi, võib ta 30 tööpäeva jooksul haldusakti andmisest või sellest keeldumisest teadasaamisest teha kirjaliku ettepaneku tunnistada haldusakt kehtetuks või viia see õigusnormidega vastavusse ([Vabariigi Valitsuse seaduse](#) § 75³ lõige 4). Kui linn või vald jätab selle ettepaneku arvestamata, võib minister esitada protesti halduskohtusse [halduskohtumenetluse seadustikus](#) (HKMS) sätestatud tingimustel ja korras. Haldusjärelevalve menetluse algatamine on ministri kaalutusotsus. Õiguskantsler haldusjärelevalvet ei tee ja tema seisukoht põhiõiguste ja -vabaduste ning hea halduse tava järgimise üle tehtavas järelevalves ei ole kohalikule omavalitsusele õiguslikult siduv.

Teil on võimalik oma õiguste kaitseks esitada volikogule vaie [haldusmenetluse seaduses](#) ettenähtud korras (§-d 71–77) või kaebuse halduskohtusse HKMS-s sätestatud korras (vt [haldusasjad; kaebus halduskohtule](#)) ning nõuda, et lapsehoiuteenuse osutamist jätkataks senistel tingimustel. Kuna tegu on keerulise õigusliku probleemiga, võib Teil kaebuse esitamiseks vaja minna õigusabi (vt [õigusabi](#)). Õiguskantsleril ei ole paraku võimalik öelda, millise otsuse volikogu või kohus selles küsimuses teeb.

Põlva Vallavolikogu 17.05.2018 istungi [protokollis](#) on Kauksi Lapsehoiu tegevuse lõpetamise küsimuse arutelul (päevakorrapunkt 3) märgitud: „Aare Veetsmann palus kanda protokollis, et vallavalitsus tagab alates 1. septembrist 2018 Kauksis lasteaia teenuse. Istungi juhataja uuris volikogu liikmetelt, kas kellelgi on midagi selle vastu, kui volikogu protokollib vallavalitsusele

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

ülesande tagada Kauksi lasteaiarühma avamine sügisel 2018 Kauksi lastevanemate soovil. Volikogu oli konsensuslikult poolt.“

Volikogu protokolliline otsus väljendab volikogu liikmete poliitilist tahet ja selle adressaat on vallavalitsus. Teie soov saada lapsehoiuteenust Kauksis on mõistetav. Samas ei anna see volikogu otsus veel õigust saada lapsehoiuteenust nimelt Kauksis. KELS § 6 lõike 1 järgi moodustab lasteasutuse direktor sõime- ja lasteaiarühmad selle seaduse alusel, lähtudes vajadusest ja võimalustest. Seega nõuab seadus direktorilt kõigi asjaolude kaalumist.

Kohaliku omavalitsuse üksus pakub lapsehoiuteenust [koolieelse lasteasutuse seaduse](#) (KELS) § 10 lõike 1 alusel ([sotsiaalhoolekande seaduse](#) § 45² lõige 1). KELS § 10 lõike 1 esimese lause kohaselt loob valla- või linnavalitsus vanemate soovil kõigile pooleteise- kuni seitsmeaastastele lastele, kelle elukoht on selle valla või linna territooriumil ning ühtib vähemalt ühe vanema elukohaga, võimaluse käia teeninduspiirkonna lasteasutuses. Volikogu on kinnitanud vallavalitsuse hallatavate koolieelsete lasteasutuste ühtseks teeninduspiirkonnaks Põlva valla haldusterritooriumi (15.11.2017 määruse nr 19 „[Koolieelsete lasteasutuste teeninduspiirkond](#)“ § 1).

Otsuse nr 1-3/19 seletuskirjas kinnitatakse, et Põlva vallas on koolieelsetes lasteasutustes piisavalt vabu kohti, et täita KELS-ga kohalikule omavalitsusele pandud kohustust. Seega on vald valmis lapsehoiuteenust KELS-s sätestatud tingimustel pakkuma ning Teie seadusjärgset õigust saada lapsehoiuteenust teenusepiirkonna koolieelses lasteasutuses pole rikutud.

Teie avaldus jääb läbi vaatamata osas, milles küsisite, kas on rikutud kasvatajate ja teiste lastevanemate õigusi. Avalduses tuleb näidata, kuidas asutus on avaldaja enda või tema esindatava õigusi rikkunud (ÕKS § 23 lõike 3 punkt 2; § 23 lõiked 1 ja 4).

Loodan, et neist selgitustest on abi.

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Lisa: kiri Justiitsministeeriumile (2 lk)